

Lapset ja Nuoret SIB Jyväskylä

7.11.2023

LAPSET JA NUORET SIB JYVÄSKYLÄ - WEBINAARI 7.11.2023 KLO 15-17

Avaussanat ja yleistä SIBistä

Riikka Westman, Lastensuojelun Keskusliitto

Jyväskylän SIBin tausta, nykytilanne ja havainnot

Marja-Sisko Kataikko, Jyväskylän kaupunki

Jyväskylän hanke rahaston näkökulmasta

Jani Kempas, S-Pankki

Kohti vaikuttavaa interventiokokonaisuutta

Riikka Westman, Lastensuojelun Keskusliitto

Lapset SIB Jyväskylä: interventiokokonaisuuden hyvinvointivaikutukset ja asiakastyön havainnot

Riitta Alatalo ja Liisa Itäkunnas-Arponen,
Nuorten Ystävät ry

Nuoret SIB Jyväskylä: interventiokokonaisuuden hyvinvointivaikutukset ja asiakastyön havainnot

Vesa Sarmia ja Henri Korhonen,
Diakonissalaitos, Vamos

Kysymyksiä ja tilaisuuden päätös

Vaikuttavuusperusteinen Lapset ja Nuoret SIB

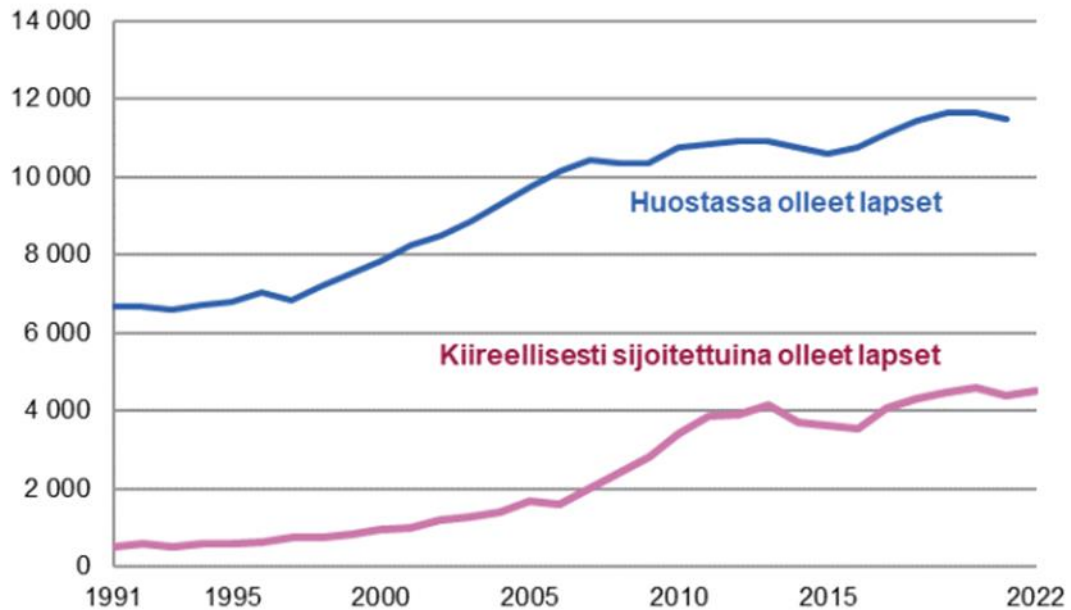

Riikka Westman 7.11.2023

Lastensuojelun Keskusliitto
Armfeltintie 1, 00150 Helsinki
toimisto@lskl.fi | www.lskl.fi
Puh. 050 411 2380

Miksi Lapset SIB?

Vuoden aikana kiireellisesti sijoitettuna ja huostassa olleet lapset, 1991–2022*.

Sijoitetuista lapsista alle puolet suorittaa toisen asteen tutkinnon – ”Syrjäytymisen riski on ilmeinen”

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset jäävät todennäköisemmin ilman koulutusta, tuore tutkimus kertoo.

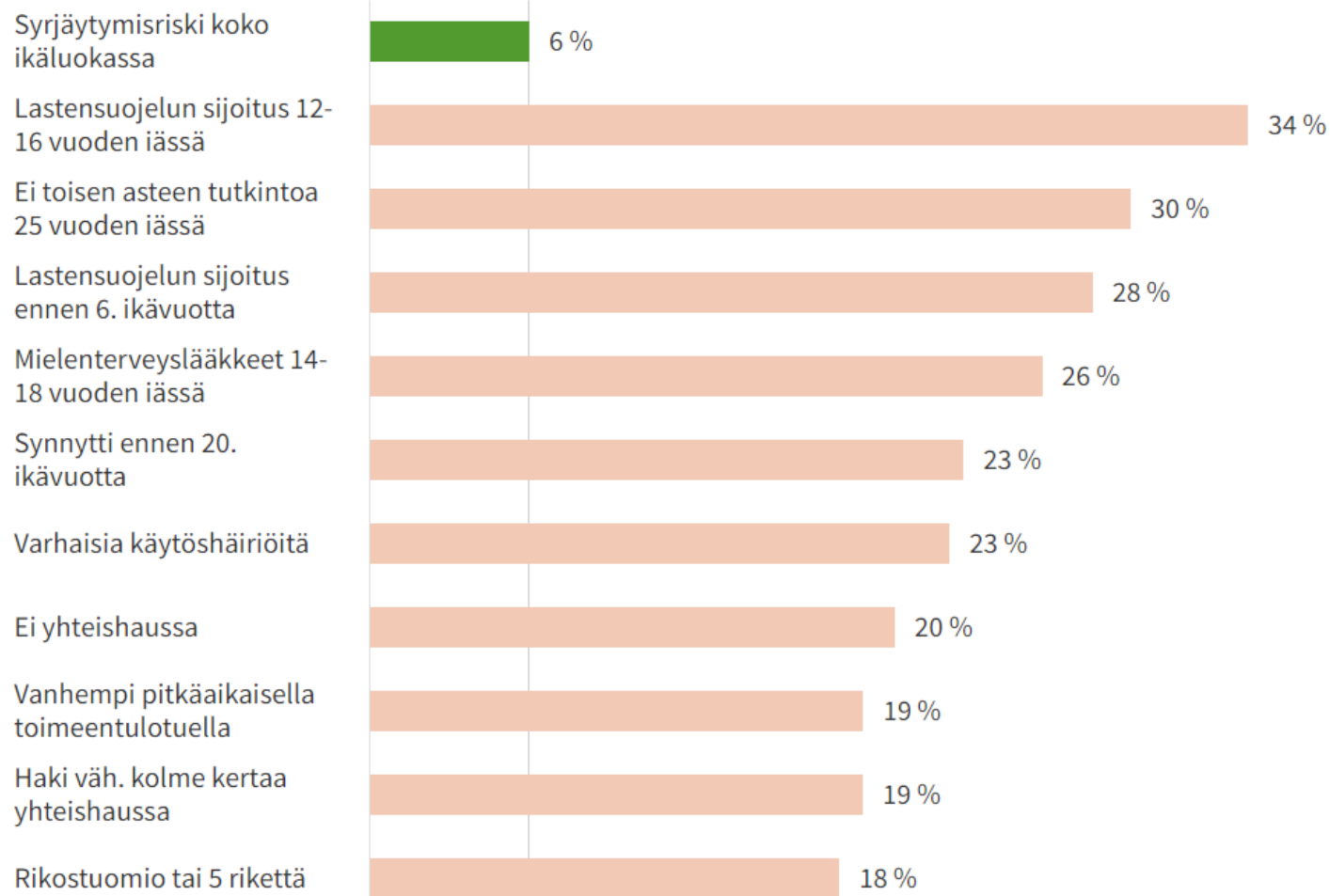
Kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista yli puolella on diagnosoitu psykiatrinen tai neurokehityksellinen häiriö

Hyvä lapsuus ja nuoruus = hyvä aikuisuus

Kuva: Syrjäytymisen dynamiikka
(THL ja Me-säätiö)

Top10 syrjäytymisriskit

Aikuisena syrjään jääneiden osuus ryhmästä.

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

Kohti ennakoivaa ja ehkäisevää lastensuojelua

SYRJÄYTYMISEN HINTA

- Yhden nuoren syrjäytyminen voi maksaa yhteiskunnalle noin **700 000 €**

LASTENSUOJELUN KUSTANNUKSET

- Lastensuojelun kustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä **1,2 miljardia euroa**
- Sijaishuollon osuus lastensuojelun kokonaisuuden kustannuksista oli noin kolme neljäsosaa (73 % koko maassa 2021)
- Laitossijoitus maksaa keskimäärin **110 000 – 150 000 € / vuosi / lapsi** (300-400 € / vrk / kuusikkokunnat)

Mikä ihmeen

LAPSET-SIB YHDISTÄÄ SIJOITTAJAT, KUNNAT JA ASIANTUNTIJAT LASTEN PARHAAKSI

1

SIJOITTAJA
ottaa riskin
ja sijoittaa
Lapset-SIB
rahastoon.

2

KUNNAN
palvelutarpeet
tutkitaan ja
analysoidaan.

3

Valitaan
KOHDE-
RYHMÄLLE
ehkäisevä ja
oikea-aikainen
PALVELU-
KOKONAISUUS.

4

Määritellään
mitattavat
VAIKUTTAVUUS-
TAVOITTEET.

5

Toiminta
rahoitetaan
SIB-
RAHASTOSTA.

6

Sijoittaja saa
voittoa, jos
vaikuttavuus-
tavoitteet
toteutuvat.

7

Jos sovitut
vaikuttavuus-
tavoitteet
saavutetaan,
kunta maksaa
rahastolle. Jos
ei, kunta ei
maksa mitään.

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

 HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

JYVÄSKYLÄ

 Vantaa

LOHJA
Järvikaupunki

 Helsinki

 TAMPERE

 karkkila

 VHT

 PANKKI

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

 Diakonissa-
laitos

 SOS
LAPSIKYLÄ

 NY

NUORTEN
YSTÄVÄT

 Icehearts

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

KOHDERYHMÄT

PERHETAUSTAN TAI LAPSEN HAASTEIDEN VUOKSI RISKIRYHMÄSSÄ OLEVAT

- 0-6 kk ikäiset lapset (Karkkila ja Vihti)
- 3-6 –vuotiaat lapset (Helsinki)
- alakouluikäiset pojat (Hämeenlinna)
- 6.-9. luokkalaiset (Jyväskylä)

NEPSY-PIIRTEIDEN JA PERHETAUSTAN VUOKSI RISKISSÄ OLEVAT LAPSET

- 4-8 –vuotiaat lapset (Lohja)
- 3-4 –vuotiaat lapset (Vantaa)

HUOSTASSA OLEVAT TAI OLLEET

- 15-17- vuotiaat (Tampere)

PUDOKKUUSUHAN ALLA OLEVAT

- 2. asteen koulutuksessa olevat nuoret (Jyväskylä)

VAIKUTTAVUUSMITTARIT, TULOSPALKKIOIDEN PERUSTE

ERITYISPALVELUIDEN KÄYTTÖKUSTANNUKSET
(Helsinki, Hämeenlinna, Karkkila ja Vihti, Lohja,
Vantaa)

LUVATTOMIEN POISSAOLOJEN MÄÄRÄ,
TODISTUSTEN KESKIVARVO JA
HUOSTAANOTTOJEN MÄÄRÄ
(Jyväskylä, perusaste)

NEET (NOT IN EMPLOYMENT, EDUCATION OR
TRAINING) (Hämeenlinna)

OHJELMASSA OLEVIEN NUORTEN KOULUTUS
JA TYÖLLISTYMINEN
(Karviainen, Jyväskylä (toinen aste), Tampere)

Lapset ja Nuoret SIB nyt

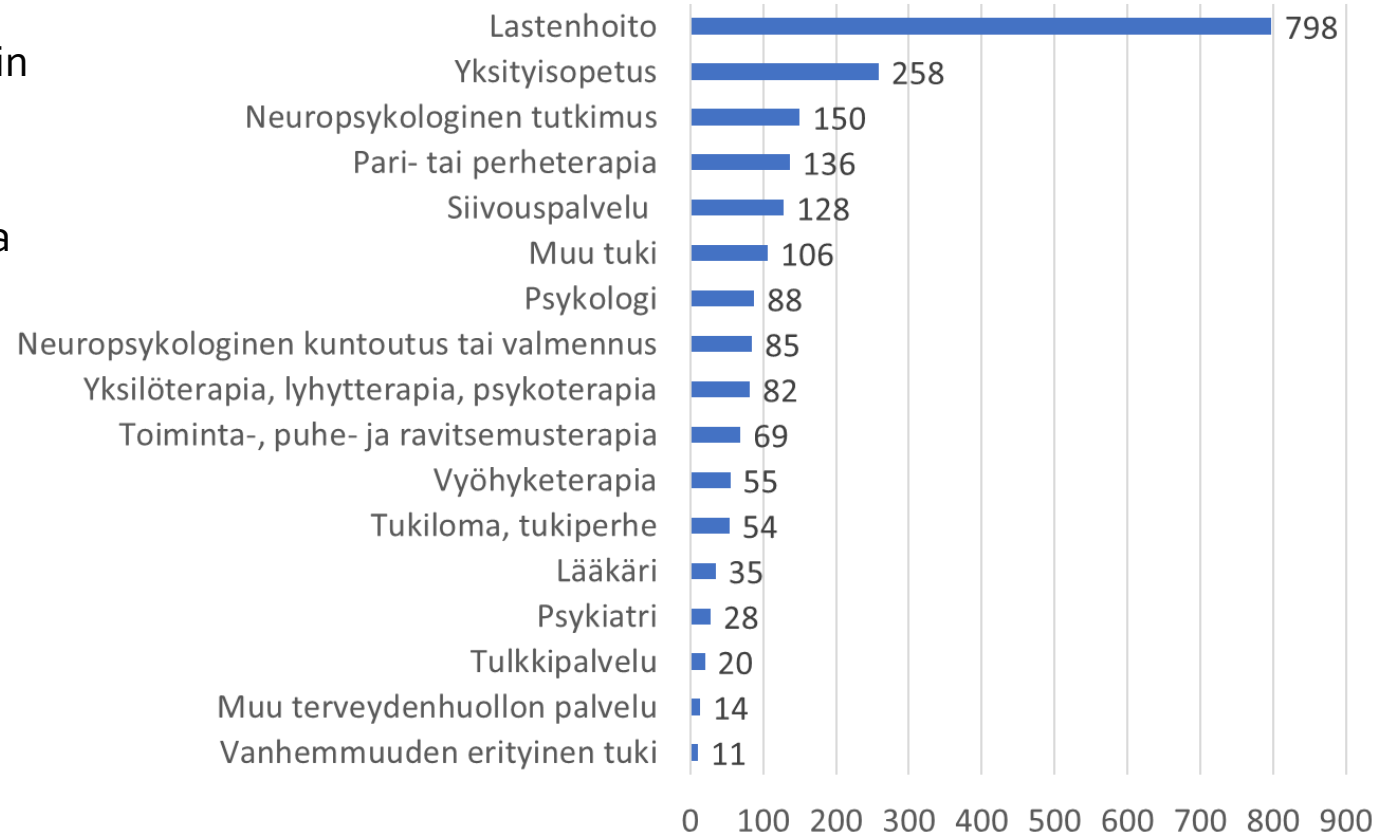
- Seurannassa noin 480 lasta ja nuorta
 - Perheissä ja tuen piirissä noin 850 lasta ja nuorta
- Rahaston koko 5,5 milj. euroa, budjetti noin 17 milj eur
 - Tulospalkkiota maksettu noin 2,4 milj. euroa
 - Investoitu lapsiin ja nuoriin tähän mennessä noin 6 miljoonaa euroa
- Interventiokokonaisuus
 - Rinnallakulkijoita 21
 - HDL/Vamos, Icehearts, SOS-Lapsikylä, Nuorten Ystävät
 - Lisäpalveluiden tuottajia noin 50
 - Tilauksia yhteensä noin 600, käyntimääriä yli 2000
 - Ryhmätoiminnot ja vertaistuki

SIB -malli mahdollistaa uudet ratkaisut

- Hyvinvointivaikutukset – jatkuva palvelumuotoilu datan perusteella
 - Jokaisella palveluntuottajalla omat hyvinvoinnin mittarit
 - Kaikissa SIB-kunnissa hyvinvointivaikutukset positiivisia kuntakohtaisten datojen perusteella
- Mahdollisuudet uusille ratkaisuille
 - Räätelöinti interventiokokonaisuuden aikana
 - Oletus alussa vs mikä tilanne nyt
 - 'Out of the box' –ajattelun mahdollisuus
 - Mahdollisuus käyttää palveluita, joita julkisella ei ole tarjolla
 - Reagointi muutostarpeisiin nopeastikin

Lisäpalveluiden käyttämäärät kaikissa SIB-kunnissa yhteensä (n=2117)

SIB –mallin hyödyt

- Vaikuttavuusperusteinen hankinta pakottaa tiedolla johtamiseen
 - Datan hyödyntäminen kaikilla tasoilla
 - Jatkuva vaikutusten ja vaikuttavuuden pohtiminen
- Mahdollistaa palveluiden räätälöinnin
 - Palvelumuotoilu intervention aikana kohti vaikuttavuutta
 - Vaikuttavuusperusteinen hankinta johtaa palveluiden kokonaisvaltaiseen pohdintaan kriittisestikin
- Kohti systeemistä muutosta
 - Uudenlainen yhteistyömalli (kunnat, hyvinvointialueet, palveluntuottajat ja asiakkaat)
 - Tekee näkyväksi palveluaukot ja palvelujärjestelmän heikot kohdat
 - Ymmärryksen lisääntyminen mikä auttaa tietyille kohderyhmälle
 - Toimintakulttuurin muutos kohti vaikuttavuusajattelua

"Äiti sanoi, et sä olet
pelastanut meidät."
(lapsi)

"Olen saanut voimia
takaisin, jaksan olla
lapsen kanssa. Lapsi
 pärjää nyt koulussa"
(vanhempi)

" Elämäni suunta
on selkiytynyt."
(nuori)

"Älkää ihmeessä
milloinkaan lopettako
tätä palvelua, tämä on
loistava tapa lähestyä
perhettä" (vanhempi)

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

Lapset ja Nuoret SIB Jyväskylä - interventiokokonaisuus

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

Lapset SIB Jyväskylä

ASIAKKAAT

- Seurannassa 117 lasta (perheissä yhteensä 289 lasta)
 - ryhmä 1 (lastensuojelussa tai riski lastensuojeluun) 24 %
 - ryhmä 2 (riski koulupoissaoloille ja heikko koulumenestys) 57 %
 - osasta puuttuu vielä tieto 19 %

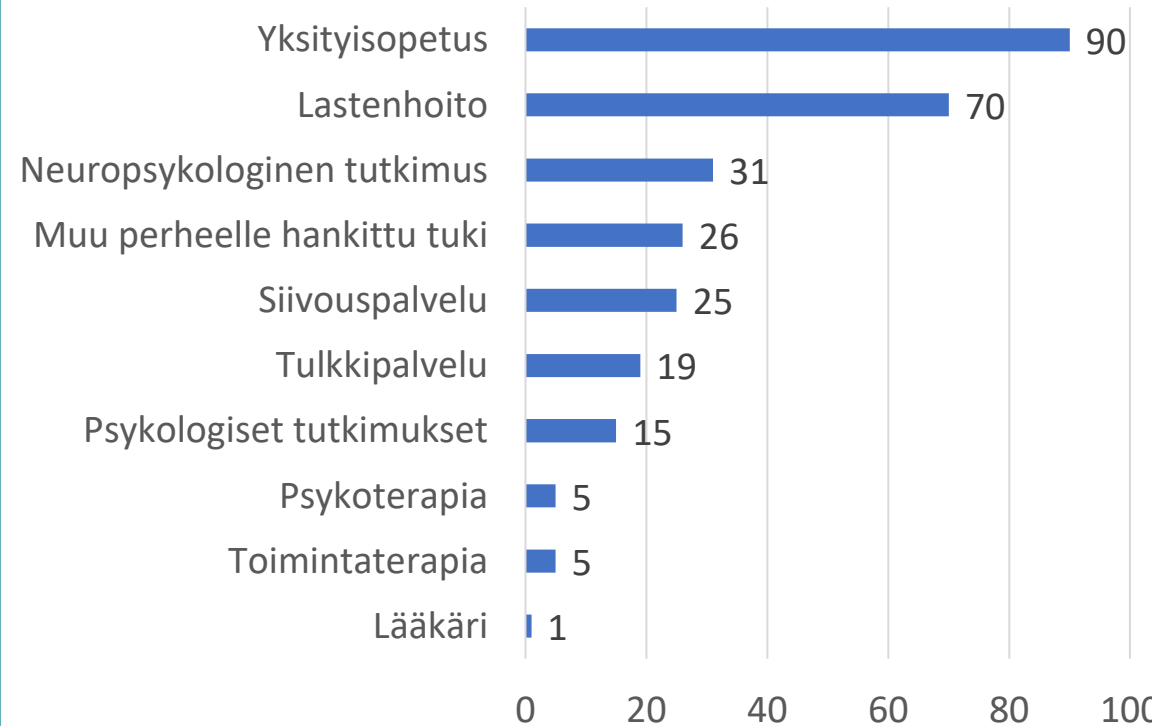
INTERVENTIOKOKONAISUUS

- Rinnallakulkijuus ja ryhmätoiminta
 - Nuorten Ystävät: 4 työntekijää
- SIBin lisäpalvelut
 - Ostetut yksilölliset lisäpalvelut (mm. neuropsykologinen tutkimus ja yksityisopetus)
 - Ostetut ryhmätoiminnot ja –terapiat (mm. ratsastusterapiaryhmät, taideterapia)

VAIKUTTAVUUS

- Toimintaa kehitetään ja analysoidaan jatkuvasti vaikutusten ja vaikuttavuuden perusteella
- Mittarit: Luvattomat poissaolot 9 krt tai alle, Keskiarvo pysyy samana tai paranee, sijaishuollon asiakkuus

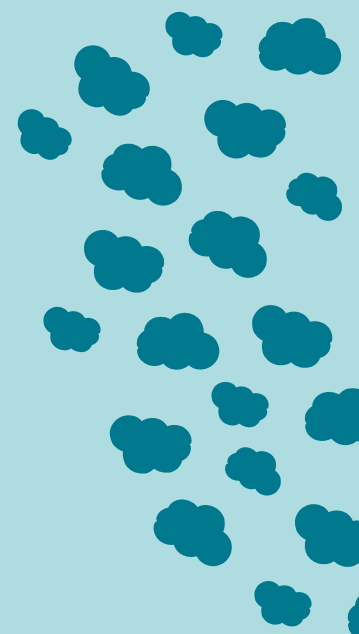
Lisäpalvelutilausten kertamäärät (n=287),
(Tilauksia yhteensä 66)

'Olemme saaneet konkreettisia neuvoja
ja lapsemme luottaa Sibin työntekijöihin'

'Aikuinen, johon tukeutua ja saada neuvoa
hankalassa tilanteessa'

'Lapseni asiat ovat edistyneet oikeaan suuntaan,
vaikka olemme olleet toiminnassa
vasta puolen vuoden ajan'

Nuoret SIB Jyväskylä

ASIAKKAAT

- Seurannassa 106 nuorta (11 poistunut ohjelmasta)
 - Vamos 97, Vivo+ 9

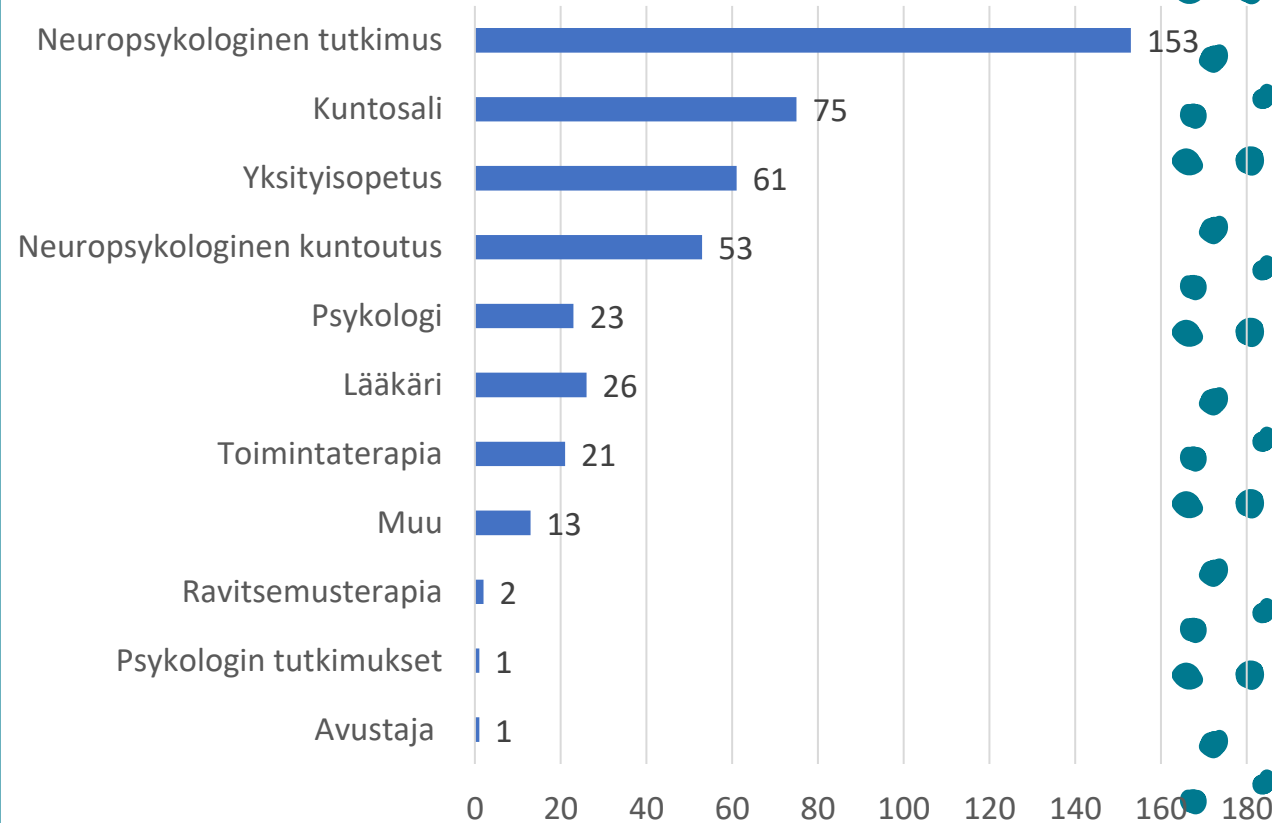
INTERVENTIOKOKONAISUUS

- Rinnallakulkijuus ja ryhmätoiminta
 - Vamos, Diakonissalaitos: 4 työntekijää
- SIBin lisäpalvelut
 - Ostetut yksilölliset lisäpalvelut (mm. neuropsykologinen tutkimus ja yksityisopetus)
 - Ostetut ryhmätoiminnot ja –terapiat (mm. kuntosaliryhmä)

VAIKUTTAVUUS

- Tutkintoon johtavissa opinnoissa 60
- Opinnot tilapäisesti keskeytyneet 11
- Ei tutkintoon johtavissa opinnoissa tällä hetkellä 32
- Valmistuneet: 4, Arvio valmistuvien määrästä vuonna 2023: 9
- Töissä valmistumisen jälkeen: 1

SIBin lisäpalvelut, kertakäyntien määrä
Nuoret SIB Jyväskylä (n=429, tilauksia 123)

'Luotettava aikuinen,
joku joka muistaa mun olemassaolon.'

KIITOS!

WWW.LAPSETSIB.FI

WWW.LSKL.FI

WWW.JYVASKYLA.FI/NUORISO/LAPSET-JA-NUORET-SIB-HANKE

Jyväskylän kaupunki

marja-sisko.kataikko@jyvaskyla.fi

marita.lax@jyvaskyla.fi

S-Pankki

jani.kempas@s-pankki.fi

Lastensuojelun Keskusliitto

riikka.westman@lskl.fi

sonia.kuutti@lskl.fi

Nuorten Ystävät

riitta.alatalo@nuortenystavat.fi

liisa.itakunnas-arponen@nuortenystavat.fi

Diakonissalaitos, Vamos

vesa.sarmia@hdl.fi

henri.korhonen@hdl.fi

